



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2022. ГОДИНУ

Фебруар, 2023. године



САДРЖАЈ:

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ	2
2. УВОДНИ ДЕО	2
3. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА	5
3.1.ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА	6
3.2.ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ	13
3.3.ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА	14
3.4.САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА	15
4. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА	18
5. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА	21
5.1.УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ	21
5.2.СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА	23
6. СТРУЧНИ РАД	25
7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	29

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД

Место: Сремска Каменица

Година оснивања: 2014.

Директорка: Ивана Копривица

Е-маил: cpsuns@cpsuns.rs

Адреса: Дечје село 1, 21208 Сремска Каменица

Телефон/факс: 021/301-05-63, 021/461-171

2. УВОДНИ ДЕО

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД (у даљем тексту: Центар или ЦПСУ НС) је основан Одлуком о оснивању Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад („Службени лист АПВ“, број 6/2014) од 19. фебруара, 2014. године, за територију Јужнобачког, Сремског и Средњобанатског управног округа.

Центар је основан ради пружања услуга процене и саветовања будућих хранитеља и усвојитеља, пружања подршке хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима, као и обављања других послова. Оснивач Центра је Покрајинска влада. Законом о социјалној заштити („Сл. гласник РС“, број 24/2011) дефинисан је Центар за породични смештај и усвојење (чл. 130-133.) као установа социјалне заштите, његове надлежности и функционисање. Такође, делатност Центра је дефинисана у Правилнику о хранитељству („Сл. гласник РС“ бр. 36/2008 и 66/2022-др. правилник) и у Уредби о мрежи установа социјалне заштите („Сл. гласник РС“, бр. 16/2012 и 12/2013). Током 2022. године усвојен је нови Правилник о хранитељству¹. Новим Правилником о хранитељству, који је недавно донело Министарство за бригу о породици и демографију, јасније су дефинисане корисничке групе; дефинисано је ко је дете, а ко млада особа, јер је претходни правилник препознавао само дете као корисника хранитељства. Сада Правилник прописује да су субјекти хранитељске заштите деца и младе особе на хранитељству, што значи да се посебно дефинише заштита младих на хранитељству од 18 до 26 година, а направљена је и јасна разлика између сродничког и несродничког хранитељства, уз предност коју Правилник даје сродницима.

¹ „Сл. Гласник РС“ бр 66/2022.

Поред тога, значајна је промена у формулацији (у члану 5) где је сада новим Правилником дефинисано да се уместо „специјализовано“ користи термин хранитељство уз интензивну и додатну подршку, за врсту хранитељства која се односи на бригу о деци са сметњама у развоју. Даље је у члановима 6 до 9 прецизније дата дефиниција различитих облика хранитељства (стандардног, ургентног повремениог и хранитељства уз интензивну подршку). У члану 11. истиче да се најбољи интерес детета остварује кроз избор хранитељске породице првенствено из круга сродничких породица (сродничко хранитељство), које такође морају имати општу подобност да би се бавили хранитељством и које испуњавају услове у складу са новим Правилником. Такође, у складу са тенденцијама у систему социјалне заштите, уведена је обавеза електронског вођења документације.

Оснивањем и радом Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, као прве установе овог типа у АП Војводини, директно се доприноси остваривању најважнијих реформских циљева зацртаних стратешким документима Републике Србије, којима се трасира развој услуга, мера и облика заштите деце и старијих, где се приоритет даје развоју алтернативних облика у односу на институционалну заштиту, као и обезбеђивању једнаких шанси за све.

Споразумом о сарадњи са Дечјим селом „Др Милорад Павловић“, ЦПСУ НС су за потребе канцеларијског простора уступљене на коришћење Кућа 1 и Кућа 3. Обе куће су адаптиране у складу са потребама Установе и прилагођене потребама рада са хранитељским породицама и децом. У овом моменту, капацитети ових просторија задовољавају потребе установе. Недостатак и даље представља сала за едукације, те се и даље користе расположиви капацитети других установа, у зависности од потреба.

Идеја о изградњи објекта за намене Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад је и даље актуелна, те се очекује да се у току 2023. године процес убрза. Локалитет који је планиран је на Новом Насељу, између улица Бате Бркића, Сељачких буна и Браће Дроњак, где је Град Нови Сад предвидео изградњу предметног објекта, а очекује се финансијска подршка Покрајинске владе.

У Плану детаљне регулације Новог насеља у Новом Саду („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 52/2021), на страни 2312, одељак Урбанистичка потцелина 3, наведено је да се у северном делу блока 341 планира објекат социјалне заштите – „Центар за усвојење“.

У Генералном урбанистичком плану Града Новог Сада до 2030. године („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 33/2022) на страни 91, одељак социјална заштита, наведено је да је на Новом насељу планирана изградња „Центра за усвојење“.

Такође, истичемо као врло битну чињеницу да је у катастарској евиденцији парцела предвиђена за изградњу објекта Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад евидентирана под бројем **10716/19 КО Нови Сад 1**.

Центар актуелно располаже са три службена возила. У 2022. години купљено је још једно возило, чија се испорука чека.

Средства за рад Центра у 2022. години, обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2022. годину („Сл. лист АПВ“, бр. 66/2020, 27/2021, 38/2021, 50/2021, 54/2021 и 7/2022) у износу **44.419.398,82 динара** (извор 01).

По другим изворима, пројектно финансирано, обезбеђено је кроз обезбеђена средства од Градске управе за социјалну и дечију заштиту Града Новог Сада, (избор 07) **3.400.000,00 динара**.

Укупан одобрен буџет за 2022. годину је био: **47.819.398,82 динара**.

Редовно су одржаване седнице Управног и Надзорног одбора установе, у складу са обавезама дефинисаним оснивачким актом, а прилагођено актуелној ситуацији са епидемијом.

3. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Центар је усмерен на изградњу савремених приступа за заштиту корисника и остваривању њихове добити на хранитељству.

Визија и мисија Центра и смернице за рад Центра дефинисане су у Стратешком плану. Претходни Стратешки план, за период 2019–2022. године и први Стратешки план који је обухватао период одмах након оснивања, од 2015–2018. године послужили су као одлична полазна основа, а многи елементи претходних планова су остали и данас релевантни те нису промењени (на пример визија, мисија и стратешки циљеви).

Тим ЦПСУ НС сматра да су се у претходном периоду кроз имплементацију стратешких планова заиста остварили добри резултати. Стратешки план као документ је добар инструмент за дугорочно и краткорочно планирање активности, као и за праћење ефеката рада.

Стратешки план Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад за период 1. фебруар 2023. – 31. децембар 2025. године представља надоградњу и унапређење смерница за рад које обезбеђују испуњавање мандата ЦПСУ НС, бољу комуникацију са партнерима и заинтересованим групама, као и одрживост активности. Акцент у новом Стратешком плану стављен је на развој хранитељства и промотивне активности установе. Поред тога, Стратешки план треба да обезбеди основу за даље унапређење квалитета извештавања на свим нивоима.

3.1.ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

Организација рада установе:

Правилником о изменама Правилника о унутрашњој организацији и ситематизацији радних места Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад од 21.12.2021. године утврђен је број од 19 запослених на неодређено време и 1 запослени на одређено време (директор). Мандат директора Центра траје 4 године.

Запослени радници у ЦПСУ НС

Радно место	Број систематизованих радних места	Број запослених
Руководећи кадар	1	1
Стручни радници	14	14
Административно-финансијски радници	3	3
Техничко особље (возач)	1	1
Друго (спремачица)	1	1
УКУПНО	20	20

Делатности којима се установа бави:

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НОВИ САД је установа социјалне заштите чија је делатност организовање, смештај корисника и пружање стручне помоћи хранитељској и усвојитељској породици којој је корисник поверен.

На оснивање, организацију и рад Центра примењују се прописи о јавним службама, прописи из области социјалне заштите и породичних односа.

Центар има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом, Одлуком о оснивању и Статутом.

У складу са Законом који уређује социјалну заштиту, Законом који уређује породичне односе и прописима донетим за њихово спровођење, Центар врши:

1. Припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља;
2. Пружа подршку хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима;
3. Извештава Центар за социјални рад (у даљем тексту: ЦСР) о раду хранитеља и функционисању породица које пружају услугу породичног смештаја и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;
4. Обавља друге послове у складу са законом и другим прописима. Органи руковођења, управљања и надзора Центра јесу: директор, управни одбор и надзорни одбор, које именује и разрешава Покрајинска влада. Мандат органа руковођења, управљања и надзора Центра је четири године.

Центар обавља следеће послове:

- 1) популарисања и развоја хранитељства;
- 2) учешћа у процени опште подобности породица за хранитељство и припрему за хранитељство;
- 3) формирања регистра - базе података о хранитељству;
- 4) учешћа у избору хранитељске породице;
- 5) учешћа у планирању услуга и мера заштите на хранитељству;
- 6) праћења и увида у остваривање сврхе хранитељства;
- 7) подршке корисницима и хранитељским породицама;
- 8) учешћа у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге;
- 9) истраживања;
- 10) обуке професионалаца, хранитеља и усвојитеља;
- 11) учешћа у пројектним активностима;
- 12) израде и издавања стручне литературе;
- 13) информисања, промоције и организације конференција и семинара.

Програм рада Центра за 2022. годину, број: 3492-550-3/2021 од 29.12.2021. године, донет је на основу члана 20. став 1. тачка 9) Статута Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад од стране Управног одбора Центра. На њега је сагласност дала Покрајинска влада, а предложен је од стране директорке Центра, на основу члана 34. став 1. тачка 6) Статута.

Услуге које установа пружа:

До сада, Центар је преузео бригу о хранитељским породицама из Јужнобачког управног округа (тј. из града Новог Сада и општина Петроварадин, Беочин и Сремски Карловци, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бач, Темерин, Србобран, Врбас, Бечеј, Жабал и Тител).

Едукације кандидата за хранитељство, у договору са Покрајинским секретаријатом за социјалну политику, демографију и равноправност полова, као оснивачем, и центрима за социјални рад, реализују се на целој територији за коју је Центар основан.

У 2022. години Центар је наставио са промоцијом свог рада. И даље се негује изграђен и врло препознатљив визуелни идентитет установе који је интегрисан на Интернет презентацију <http://www.cpsuns.rs> као и на промотивном материјалу. У 2022. години промењен је и унапређен визуелни идентитет Интернет презентације Центра.

Мапирана је локација Центра на интернет претраживачима и програму за навигацију Гугл Мапс. Током јуна 2022. године хакована је Фејсбук страница. Након што је у потпуности изгубљен приступ страници, креирана је нова **Facebook** страница како би се наставило са промотивним активностима кроз ову друштвену мрежу.

Поред развијања нове странице паралелно је развијан и већ постојећи **Instagram** налог. Поједини садржаји су објављивани и на **Linkedin** налогу ЦПСУ Нови Сад.

Током 2022. на званичној интернет презентацији установе као и на друштвеним мрежама настављено је са објављивањем и најављивањем свих активности наше Установе.

Нову Фејсбук страницу Центра стално прати око 347 корисника ове друштвене мреже, а Инстаграм страница има 385 пратиоца. Остварена је сарадња са средствима јавног информисања у којима се објављују текстови о Центру. Промоција се континуирано обављала и у медијима током 2022. године.

У току 2022. године ЦПСУ Нови Сад је учествовао на међународној конференцији која се реализовала посредством Зоом апликације у организацији организације Витезови осмеха. Том приликом је представљена услуга повремено породични смештај, ургентно хранитељство и процес обуке кандидата за хранитељство које реализује ЦПСУ Нови Сад.

У току 2022. године настављена је промоција филмова о стандардном, ургентном и повременом хранитељству које је наша Установа снимила током 2018. године.

Сва три филма су доступна на Јутјуб каналу Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад: **Youtube**. На истом каналу је могуће приступити и другим видео записима који се баве промоцијом хранитељства и рада Установе.

Кроз програм Стручна пракса Националне службе за запошљавање, током 2022. године, ангажовано је пет особа ради стицања знања и полагања стручног испита за добијање лиценце за основне стручне послове у социјалној заштити. По уговору о привременим и повременим пословима ангажована је једна особа у 2022. години. По основу уговора о делу, ангажовано је 8 особа, за потребе реализације градског пројекта у периоду од 01.03.2022. до 31.12.2022. године.

У Центру су и током 2022. године радила два Тима за процену опште подобности за хранитељство, који се формално састоје од три стручна радника (психолог, педагог и социјални радник) који паралелно врше интервјуе и увид у испуњеност стандарда за породични смештај код кандидата који су поднели захтев да постану хранитељи.

Такође, током 2022. године радило је пет тимова за обуку будућих хранитеља који се састоје од по два тренера који су прошли акредитовани програм, тренинг за тренере, „Сигурним кораком до хранитељства“ и поседују потврду Републичког завода за социјалну заштиту.

Одржано је 5 обука за стандардно хранитељство и једна обука за пружање услуге повремено породични смештај.

У поступцима смештаја деце у хранитељске породице, а у сарадњи са упутним центрима за социјални рад, задатак стручних радника је током извештајног периода био, да предлажу хранитељску породицу према карактеристикама детета/младе особе и да учествују у избору хранитељске породице за конкретно дете/младу особу.

Поред тога, запослени су континуирано пратили и вршили увид у остваривање сврхе хранитељства. Учествовали су у припреми корисника за излазак из система социјалне заштите или промену услуге. Учествовали су у пројектним активностима и у развоју иновативних услуга у систему социјалне заштите. Такође, кроз процес неговања система целоживотног учења током извештајног периода запослени су учествовали на конференцијама, семинарима и округлим столовима.

Такође, током 2022. године, настављено је са формирањем библиотеке стручне литературе унутар Центра и набављена су нова издања у складу са дефинисаним потребама.

Развој нових услуга кроз пројекте:

У 2022. години, Центар је реализовао и пројекат у трајању од десет месеци, који је упућен током 2021. години Градској управи за дечију и социјалну заштиту Града Новог Сада, кроз Програм унапређења социјалне заштите. Градска управа за дечју и социјалну заштиту Града Новог Сада одобрила је **3.400.000,00 динара** за реализацију овог пројекта. Средства су била намењена реализацији пројектних активности у делу развијања „**Саветодавно-терапијских услуга за децу на хранитељству и развој повремениог породичног смештаја за 2022.**“. Циљ овог програма био је развој услуга које развијају систем подршке породици у кризи и детету у њој, као и подизање компетенција хранитељских породица за бригу о деци и развој повремениог породичног смештаја.

У оквиру пројекта (8 месеци) је реализована индивидуална, саветодавно- терапијска и социо- едукативна подршка деци на породичном смештају. Корисници су деца код којих је процењена потреба за додатном, специјализованом, индивидуалном подршком од стране стручног лица у превазилажењу развојних одступања условљених депривирајућим условима којима су била изложена пре смештаја. Услуга је омогућена за 38 корисника/ца што представља 6 (шест) више од планираног. Праћењем реализације услуге установљено је да су деца врло позитивно реаговала на сусрете (третмане) и да су, већ после неколико сусрета, показивала извесна побољшања. Међутим, важно је обезбедити континуитет оваквих услуга како би се одржали актуелни резултати и постигли свеобухватнији ефекти и, у појединим ситуацијама, омогућити већи број сусрета са дететом (у складу са индивидуалним потребама корисника). Пројектом је планирана реализација осам тематских радионица намењених хранитељским породицама кроз „Отворена врата хранитељства“. Радионице су (кроз групни, радионичарски рад) реализоване током марта, априла, маја, јуна, септембра, октобра и новембра. Теме које су обухваћене су:

Теме:	Предавачи:
Ургентно хранитељство	Весна Аничкић, социјална радница и Александра Степанов, педагошкиња
Самоповређивање код деце и младих	др Јасминка Марковић, специјалиста дечије психијатрије
Поремећаји у исхрани код деце и младих	др Јасминка Марковић, специјалиста дечије психијатрије
Припрема детета за учешће у судском поступку	Бојана Танкосић, психолог, МА права детета
Брига о деци која су имала искуство трауме	доц. др Јелена Танасијевић, социјална радница

Школски успех и принципи награђивања и кажњавања	проф. др Татјана Крстић
Развој говора код деце	Маша Јовичић, логопед
Вештине бриге о детету са сметњама у развоју у породичном окружењу	Катарина Мајић, педагошкиња

Теме које су реализоване су прилагођене потребама хранитеља, односно престављају један од начина да се унапреде њихове компетенције а тиме и квалитет бриге о деци. Хранитељи врло позитивно реагују на едукације, мотивисани су да долазе, прегледају видео садржаје и оцењују их као вишеструко корисне.

Током реализације пројекта, услуга повременог породичног смештаја је била обезбеђена за 18 деце и младих са сметњама у развоју и њиховим породицама. Услуга је директно пружана од стране повремених хранитељица док је сарадница за развој и унапређење услуге пратила и пружала стручну подршку како хранитељицама тако и деци и породицама. Услуга Повременог породичног смештаја је иновативна у систему социјалне заштите и представља једну од превентивних услуга које имају за циљ подршку деци са сметњама у развоју и њиховим породицама и превенцију измештања и институционализације. Корисници (деца и родитељи) оцењују ову услугу као врло корисну; нека од наведених објашњења су- дете је овладало новим вештинама и има садржајије слободно време, родитељи детета имају времена да се посвете и другим активностима (нпр. себи, другом детету, партнеру, пријатељима и сл.).

Изазови постоје и у реализацији услуге повременог породичног смештаја, а због сложености процедура донеошења решења, начина финансирања и цене услуге као и сложености обуке (повремене хранитељске породице морају имати општу подобност за хранитељство и имају обавезу похађања дуготрајног програма обуке као и стандардне хранитељске породице).

Кампања за популаризацију хранитељства је реализована електронским путем, путем друштвених мрежа, писаном кореспонденцијом и дистрибуцијом лифлета, у складу са детаљним план промоције. Током реализације пројекта, реализована је врло интензивна промоција на новој Фејсбук страници ЦПСУ НС **Facebook** и Инстаграм налогу ЦПСУ Нови Сад **Instagram**. Дељени су корисни, информативни текстови који су од значаја за хранитељство и садржаји који имају за циљ популаризацију хранитељства и упознавање шире јавности са облицима породичног смештаја. Поред тога, реализована је и медијска

промоција где је било речи како о повременом породичном смештају тако и о осталим облицима хранитељства: **Youtube**.

У новембру месецу организована је презентација услуге Повремени породични смештај у Удружењима „МНРО“ и „СУНЦЕ“ породицама које брину о деци са сметњама у развоју. Циљ је био да се породице које брину о деци са сметњама у развоју информишу о овој услузи као и о њеној сврси и бенефитима и на тај начин промовише овај облик породичног смештаја.

У оквиру реализације пројекта, Градска управа за социјалну и дечију заштиту обезбеђује редован мониторинг, који је сповео Покрајински завод за социјалну заштиту у циљу праћења и оцене квалитета реализације програма, као и утврђивања препорука за његово даље спровођење. Мониторинг посета реализована је 29.08.2022. године у просторијама Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, на адреси Дечје село у Сремској Каменици. Мониторинг посети присуствовали су у име Покрајинског завода за социјалну заштиту Маја Думнић, а у име установе координаторка програма Катарина Мајкић и стручне раднице: Милица Перић - мастер дефектологошкиња, Анђела Томић – дипл дефектолошкиња, Јелица Марић и Катарина Јовановић - дипл социјалне раднице. Посети је претходила израда методологије за мониторинг и евалуацију и анализа достављене документације. Током посета остварен је увид у: просторије реализатора програма, документацију о стручном раду и евиденцију о реализованим активностима. Обављен је интервју са ангажованим на реализацији програмских активности.

Препоруке које је Покрајински завод за социјалну заштиту доставио кроз Извештај о реализованом мониторингу односе се на чињеницу да је потребно развијати и даље људске и финансијске ресурсе Центра, како би се повећао број деце и младих који могу бесплатно да користе саветодавно терапијске услуге, и како би се повећао број потенцијалних сусрета/сеанси са психотерапеутом. Искуство саветодавног рада са корисницима указује да четири саветодавна сусрета понекад нису довољна за рад на областима тешкоћа клијента и да је код појединих корисника потребно реализовати већи број сусрета да би дошло до жељених исхода саветодавног/психотерапијског рада. Препоручује се реализатору програма да кроз повећање обима ангажовања стручних радника за наредну годину, али и развој и примену различитих модалитета психотерапијске подршке (групни рад, рад у специјализованим просторијама и сл) омогући корисницима (деци и младима) саветодавну подршку која ће бити у складу са специфичним индивидуалним потребама корисника.

3.2.ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Капацитети установе за пружање услуга кроз људске ресурсе

У 2022. години у Центру је на евиденцији 19 радника на неодређено време. Од тог броја запослено је 14 стручних радника/це (2 социјална радника, 5 психолога, 6 педагога и 1 правник), 2 дипломиране економисткиње (руководилац финансијско-рачуноводствених послова и дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове), 1 референт за правне, кадровске и административне послове, 1 возач и 1 спремачица.

У оквиру категорије стручних радника/ца запослена је једна социјална радница на месту супервизорке, једна педагошкиња на месту реализаторке едукативних програма, која је задужена и пословима администратора базе података, један правник на месту секретара Центра. На месту саветника/ца за хранитељство запослени су два психолога, једна социјална радница и три педагошкиње. На одређено време је запослена само директорка Центра, мастер пословне психологије, на мандатни период у трајању од четири године, од 07.06.2019. године.

У односу на све запослене, **на дан 31.12.2022. године укупно је било запослено 19 особа на неодређено време, од тог броја 16 (шеснаест) жена (83%) и 3 (три) мушкарца (17%).**

Ради успешнијег обављања посла, у Центру су током оформљени стручни тимови, који су током 2022. наставили са радом:

- Интерни тим за процену конкретне подобности и избор хранитељске породице који чине три стручна радника;
- Интерни тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања који чине три стручна радника;
- Интерни тим за процену опште подобности хранитељских породица – два тима која чине по три стручна радника;
- Интерни тим за обуку потенцијалних хранитеља – четири тима која чине по два стручна радника/тренера.

3.3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Запослени у Центру за породични смештај су лиценцирани стручни радници у систему социјалне заштите у Комори социјалне заштите. Сви запослени су у обавези да похађају акредитоване и друге обуке, како би одржали лиценцу и развијали се у стручном раду. Стручни радници и директорка присуствовали су и другим значајним конференцијама, округлим столовима и скуповима који су се дешавали у области социјалне заштите на нивоу Републике Србије. Обуке које су стручни радници и други запослени пролазили су:

- Обука у области спречавања корупције и јачање интегритета,
- Национална конференција Љубав и насиље,
- Национална конференција Психотерапијски рад у социјалној заштити,
- Конференција; Траума у детињству,
- Међународна конференција „Хранитељство у експанзији“,
- Конгрес психотерапеута Србије- Психотерапија и човечност,
- Гранични поремећај личности у адолесценцији,
- Поремећаји из спектра аутизма,
- Буди рука која воли – обука стручњака из система социјалне заштите,
- Поступање професионалаца/ки у раду са женама из маргинализованих група са искуством насиља
- Преглед прописа и регулативе, размена искустава,
- Унапређење менаџерских вештина,
- Спровођење пројеката у складу са процедурама ЕУ,
- Овлашћени рачуновођа,
- Супервизија у пракси центара за породични смештај и усвојење,
- Основна обука за примену метода вођења случаја у СЗ,
- Развијање активности каријерног вођења и саветовања (КВИС) у услугама социјалне заштите,
- Траума у детињству - специфичности стручних интервенција,
- Зелене јавне набавке у Републици Србији,
- “Плашим се да ћете ме напустити” Центар ГРИГ,
- Републички завод за социјалну заштиту „Рад са децом са искуствима сексуалног злостављања“,
- Републички завод за социјалну заштиту „Тешкоће и изазови у супервизији – професионално изгарање“.

3.4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Сарадња и квалитет сарадње установе са релевантним установама и организацијама у локалној заједници, у Републици, као и контакти са донаторима:

У току извештајног периода, Центар је успео да оствари значајну сарадњу са различитим локалним и регионалним актерима. Континуирано је добра сарадња од почетка рада установе са свим центрима за социјални рад који се налазе у окрузима које покрива Центар и шире, као и са свим центрима за породични смештај и усвојење.

У мају месецу 2022. године ЦПСУ Нови Сад, поводом Међународног дана породице као и Дана установе, организовао је традиционални годишњи састанак са директорима и стручним радницима центара за социјални рад са територије Среднобанатског, Сремског и Јужнобачког управног округа.

Том приликом су презентовани статистички подаци о броју корисника и пружаоца услуга породичног смештаја у региону који покрива ЦПСУ Нови Сад, најављен је нови циклус обука за хранитељске породице на региону за који је надлежан ЦПСУ Нови Сад, представљен даљи развој програма “Отворена врата хранитељства” и подељена су искуства у развоју и пружању услуге Повременог породичног смештаја као и услуге Ургентног смештаја.

Уз подршку донатора, организована је традиционална новогодишња представа за децу у просторијама Културног центра Града Новог Сада за децу са територије града Новог Сада, Беочина, Сремских Карловаца, Петроварадина 21.12.2022. године. Центар је организовао представу, а пре почетка представе децу и хранитеље су поздравили Јоланд Корора, помоћница покрајинског секретара за социјалну политику, демографију и равноправност полова, и директорка Центра. Малишани су уживали уз слаткише и музику, песму и представу „Краљева тетка чаробница сплетка“, у изведби студија Жељко Веселко. Овај догађај подржали су посластичарница Hladiša i Pecko, Poslastičarnica Slađana, Grismel, kolači i torte Novi Sad, Cukerlandia i Sister cupcakes, а компанија „Tribex doo“ за vodu i predstavu Željko Veseljko Studio.

Новогодишње пакетиће донирале су такође и компаније: Continental Serbia, Rotary Club Novi Sad Alma Mons, JKP "Put" Novi Sad, BMC Connect, JAPI, Nimbus Tech doo, Vlaškalić doo, VD Dunav, STR Maxi In, Цвећара Саманта, Rotarakt i Crveni krst Novog Sada и друге фирме и појединци:

<https://www.facebook.com/Centar-za-porodi%C4%8Dni-sme%C5%A1taj-i-usvojenje-Nov-Sad-102441532531559/photos/pcb.160038256771886/160037406771971/>

Такође, пакетиће су донирали кроз сарадњу са Удружењем хранитеља Града Новог Сада и бројни грађани који су се пријавили за акцију путем друштвених мрежа ЦПСУ НС и Удружења хранитеља Нови Сад кроз акцију Тајни Деда Мраз.



Црвени крст града Новог Сада донирао је 80 новогодишњих пакетића за децу на породичном смештају са територије општине Нови Сад. Центар је доделу пакетића организовао у току децембра, 2022. године.

Компанија Symphony је деци и младима без адекватног родитељског старања, вишег календарског узраста, од 14 - 23 године, која одрастају у хранитељским породицама на територији Јужнобачког округа улепшала новогодишње и божићне празнике са поклоњених 50 персонализованих поклона. Деца и млади су имали прилику да сами одаберу свој поклон, а запослени је су се потрудили да сваки поклон буде

запакован са много љубави и пажње и баш онакав какав су деца очекивала.

NIS a.d. Novi Sad донирао је 100 новогодишњих пакетића за децу млађег календарског узраста која се налазе на породичном смештају, а коју прати ЦПСУ.

Током 2022. године, настављена је сарадња са различитим донаторима (појединцима и правним субјектима), који су препознали могућност сарадње са Центром. Између осталих, Univerzal doo је донирао школски материјал и ирачке за децу млађег календарског узраста на породичном смештају за регионе које прати ЦПСУ Нови Сад.

У децембру 2022. године ЦПСУ НС је наставио са акцијом намењену за децу без адекватног родитељског старања која су ургентно смештена у хранитељске породице.



Акција је покренута са циљем да се обезбеде хигијенски пакети који су прва помоћ хранитељским породицама у које је дете ургентно смештено. Акцију су подржали грађани и локална заједница. „Ментор - пословни енглески онлине“ се одазвао хуманитарној Божићној акцији и донирали су хигијенске пакете и адаптирану млечну формулу за малишане узраста од 0 до 3 године и на тај начин подржали наше малишане и ургентне хранитељске породице које брину о њима. Наши суграђани су препознали потребу да подрже ургентне хранитеље и да им на овај начин помогну у првим данима бриге о најмлађима.

Поред тога, изузетна сарадња је остварена и са осталим заинтересованим странама као што су здравствене установе и образовне институције на локалном нивоу, друге установе социјалне заштите и медији.

Током 2022. настављена је **одлична сарадња са Дечјим селом**. Сви већи састанци и скупови су одржани у сали Дечјег Села. Простор за обуке и састанке поред Дечјег села уступали су нам и ЦСР Нови Сад, Културни центар Беочин, Црвени крст Бачка Паланка, ЦСР Стара пазова, ЦСР Бечеј, ЦСР Сремска Митровица и Општина Сремска Митровица, ЦСР Апатин, ЦСР Суботица, ЦСР Бачка Топола, ЦСР Инђија, ЦСР Зрењанин, ЦСР Врбас и други.

Током 2021. године Центар је наставио са активним учешћем у раду мреже „**НС МЕДЕ**“ – мреже за подршку деци. Чланови мреже су сви релевантни пружаоци услуга за децу на нивоу града Новог Сада. Мрежа је међусекторског карактера. Такође, Центар је наставио рад у склопу Мреже **МОДС** (Мрежа организација за децу Србије) и члан је **ФИЦЕ Србија** (Удружења стручњака за подршку деци и породици). У сарадњи са ФИЦЕ Србија, једна сарадница из ЦПСУ је путовала на студијску посету у Холандију.

4. ХРАНИТЕЉСКЕ ПОРОДИЦЕ КАО ПРУЖАОЦИ УСЛУГА

Током 2022. урађено је годишње истраживање о броју хранитељских породица и корисника услуге породичног смештаја. Породични смештај за децу је у 2022. години у Јужнобачком, Сремском и Средњобанатском округу пружало **637** хранитељских породица.



Поред овог броја породица, 87 породица пружало је услугу породичног смештаја за одрасле.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад, у складу са својим надлежностима и расположивим ресурсима, настојао је да развија породични смештај како би сваком детету које не може да живи у својој породици приближио могућност одрастања у породичном окружењу. Породични смештај развијан је кроз унапређење квалитета бриге о деци, подизање хранитељских компетенција и стручно усавршавање професионалаца.

Током 2022. године, на евиденцији Центра су се налазиле 366 хранитељских породица, у 351 породици је био реализован породични смештај. На евиденцији Центра на дан 31.12.2022. године смештај је реализован у 315 породице, 18 хранитељских породица је слободно.

Број хранитељских породица на евиденцији ЦПСУ Нови Сад за Јужнобачки округ на дан 31.12.2022.	
Број активних хранитељских породица које имају на смештају децу и младе	315
Број празних хранитељских породица које немају на смештају децу и младе	18
Укупно	333

Значајан податак је да од 351 активних хранитељских породица, 102 (29%) спадају у категорију сродничког хранитељства.

Сродничке хранитељске породице и породице блиских особа код којих су деца и млади на смештају	
Сродство	Број ХП
Баба и деда	54
Ујак, стриц, тетка	37
Брат, сестра	10
Близуак пријатељ породице детета (кумови)	0
Супружник крвног сродника	1
Остало	0
Укупно	102

Према месту становања значајан број породица 209 (60%) не живи у градској средини.

Хранитељске породице за децу и младе према месту становања у току 2022.године	
Град	142
Остало	209
Укупно	351

У складу са Правилником о хранитељству, у Центру се реализује континуирани едукативни рад са хранитељима.

Едукације су организоване за све хранитељске породице са територије Јужнобачког округа.

Број хранитељских породица са потврдом о подобности за бављење хранитељством које су похађале едукативне програме (редовне, годишње програме обуке) у 2022. години	
Назив програма	Број ХП
Отворена врата хранитељства	45

Током 2022. године Центар је реализовао 51 нови смештаја у хранитељске породице. Нереализованих захтева за смештај било је 208, на основу података са листе чекања.

Тешкоће које су препознате у реализацији нових смештаја деце/младих особа су знатно већи број захтева за смештај деце у односу на број расположивих хранитељских породица, као и недовољан број хранитељских породица које имају капацитет да се баве хранитељством уз додатну и интензивну подршку.

Значајно је нагласити да се код хранитељских породица уочава благи пораст спремности за смештај деце са развојним и здравственим тешкоћама, односно отвореност за специјализовано хранитељство. Када се ради о деци са изазовима у понашању и даље недостају породице које би биле спремне да прихвате ову врсту изазова у хранитељској улози.

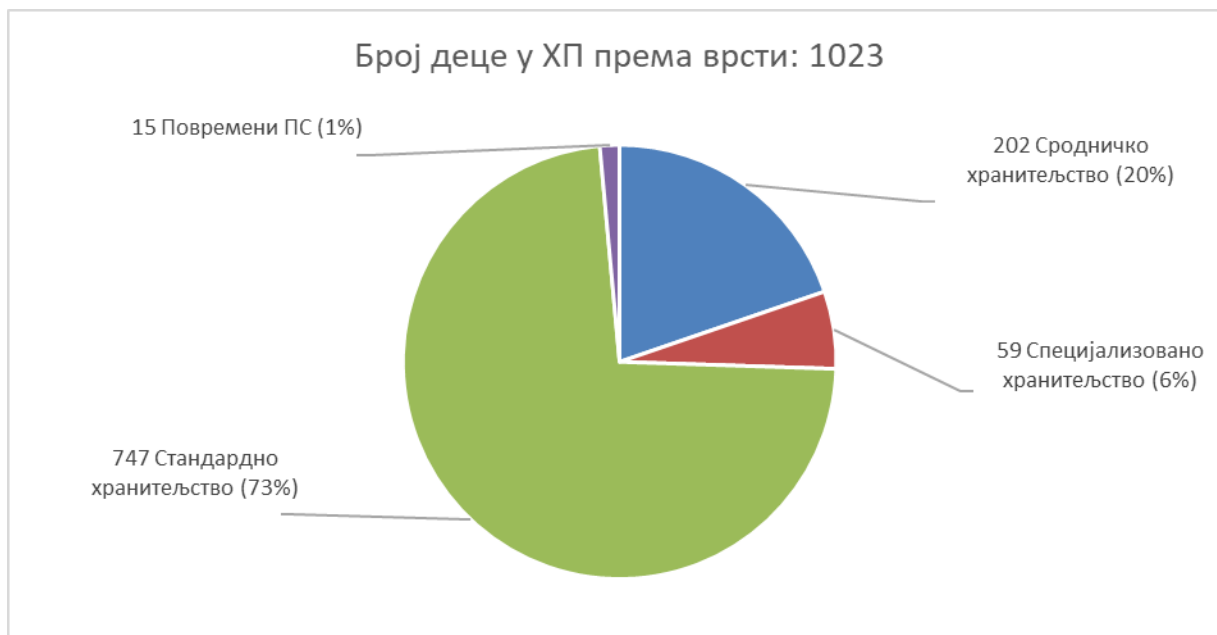
У току 2022 године, поштујући актуелне законске прописе, деци узраста од 0-3 године у ургентним ситуацијама збрињавања обезбеђиван је смештај у хранитељске породице. Услугу ургентног хранитељства пружио је 13 породица, које се баве првенствено стандардним хранитељством.

Изазови са којима се Центар суочавао у извештајном периоду везани су за одређен број сродничких породичних смештаја. У тим породицама се уочава нижи степен испуњености стандарда о хранитељству. То се посебно односи на стандарде стамбеног простора и материјалне услове у којима породице живе.

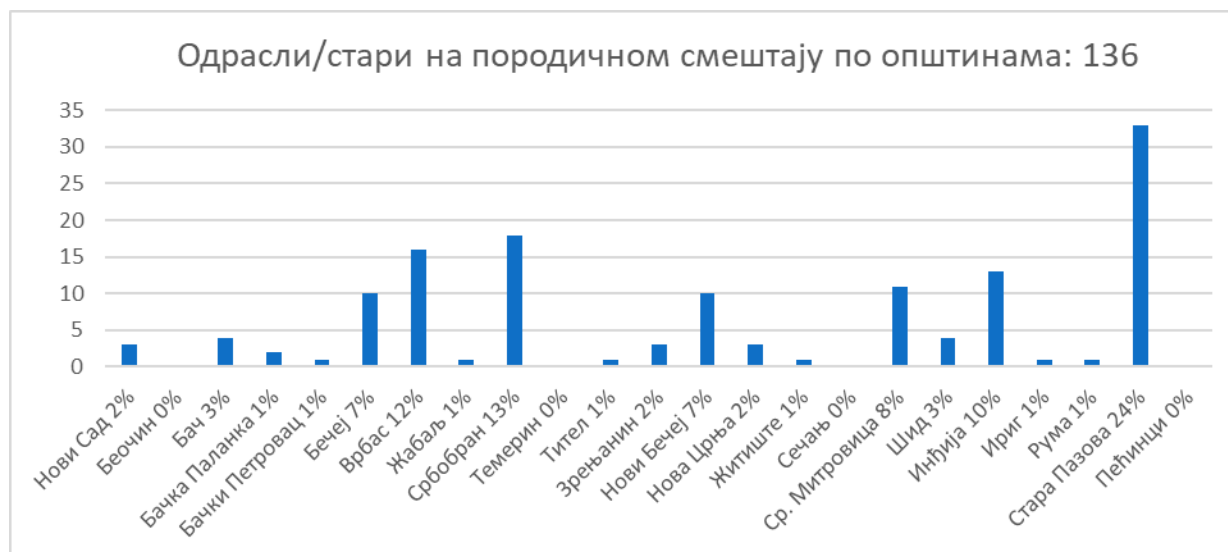
5. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА

5.1.УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА НА ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

Према истраживању спроведеном у октобру 2022. године укупно је у окрузима за које је надлежан Центар 1023 деце/младих особа користило услугу породичног смештаја.



Такође, за исте округе, услугу породичног смештаја за одрасле користило је 136 одраслих и/или старијих лица.



Структура корисника, тј. деце на породичном смештају за општине које је Центар преузео, односно, за територију читавог Јужнобачког округа дата је у табели испод:

Број деце и младих на хранитељству у 2022. год. према старости и полу									
Узраст	М			Ж			Укупно		
	У току године	Смештених у току године	На 31.12. 2022.	У току године	Смештених у току године	На 31.12. 2022.	У току године	Смештених у току године	На 31.12. 2022.
0 - 2	17	4	17	16	6	15	33	10	32
3 - 5	33	6	30	26	6	25	59	12	55
6 - 14	122	10	111	144	14	132	266	24	243
15 - 17	55	2	49	51	2	43	106	4	92
18 - 25	37	1	25	63	0	47	100	1	72
Укупно	264	23	232	300	28	262	564	51	494

Центар је током 2022. године директно радио са породицама које пружају услугу породичног смештаја и током тог периода пружао је подршку за 351 хранитељске породице, у којима је било смештено 564. деце и младих.

Поређење броја и узрасне структуре корисника у 2021. и 2022. години						
Узраст	2021.			2022.		
	Укупно у 2021.	Смештени у 2021.	На дан 31.12. 2021.	Укупно у 2022.	Смештени у 2022.	На дан 31.12. 2022.
0 – 2	39	15	35	33	10	32
3 – 5	62	4	53	59	12	55
6 - 14	276	16	261	266	24	243
15 – 17	104	5	95	106	4	92
18 - 25	98	0	70	100	1	72
Укупно	579	40	514	564	51	494

Током 2022. године, у односу на 2021. годину, опао је број деце на породичном смештају за 15. Током 2022. године смештено је 51 ново дете/млада особа које прати Центар.

5.2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА И ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

Током 2022. године 20 породица је обрађивано у поступак процене опште подобности за бављење хранитељством. Стручни тим је проценио да шест породица не испуњавају стандарде за бављење хранитељством, док је једна породица одсутале током обуке. У извештајном периоду 13 породица је добило општу подобност за бављење хранитељством, док је за 1 породицу у току процена опште подобности од стране стручних тимова. Преиспитивање опште подобности за бављење хранитељством прошло је 139 хранитељских породица. На евиденцији се на дан 31.12.2021. налази 18 слободних хранитељских породица.

У периоду за који се пише извештај 70 деце/младих особа су престали да користе услугу породичног смештаја, према одлуци надлежног ЦСР. 16 деце и младих се вратило у своју биолошку или сродничку породицу, 26 младих се осамосталило. На смештај у установу социјалне заштите премештено је 7 деце.

Такође, 7 деце је усвојено од чега је 2 деце отишло на усвојење у иностранство. 12 деце је променило хранитељску породицу, док је за двоје деце смештај престао из других разлога (пресељење детета са хранитељском породицом на територију коју не покрива ЦПСУ НС).

На дан 31.12.2022. од укупног броја деце/младих особа на смештају 110 (31,3%) има развојне или здравствене сметње. Од тог броја, 16 остварује увећану накнаду за издржавање, док 39 прима увећани додатак за помоћ и негу другог лица.

Тренутно је на школовању 377 деце (66.8%). Од тог броја њих 32 су студенти више или високе школе. 41 дете предшколског узраста није укључено у вртић, док је 52 детета предшколског узраста укључено у предшколску установу(вртић или јасле). 11 деце похађа програм припреме за школу у вртићу.

На дан 31.12.2021. године, 244 корисника породичног смештаја је остваривало контакте са биолошким сродницима. 17 деце је обухваћено услугом повременим хранитељства те самим тим бораве у својим биолошким породицама, док 250 деце нема никакве контакте из разлога не регулисања контаката, непоштовања плана контаката или немања живих биолошких сродника. Током 2022. године одлуком суда нису забрањени контакти нити једном детету.

У Новом Саду се током 2022. године 15 хранитељских породица бавило повременим породичним смештајем. Услугом је обухваћено 17 деце са сметњама у развоју и њихове породице.

У извештајном периоду Центар није радио на поступцима усвојења. Разлог је чињеница да још увек није створен правни оквир којим ће бити регулисани задаци и обавезе запослених у Центру приликом усвојења. Ову услугу ће Центар почети да пружа чим буде постојао законски оквир који ће уређивати ову област.

6. СТРУЧНИ РАД

Саветници за хранитељство, реализатор едукативних програма и супервизор су током 2022. године континуирано пратили испуњеност стандарда у хранитељству. Такође, континуирано су пружали подршку породицама у општинама Нови Сад, Петроварадин, Сремски Карловци, Беочин, Бачка Паланка, Бач и Бачки Петровац, Темерин, Србобран, Жабаљ, Тител, Врбас и Бечеј. Обухваћене су **351 хранитељска породица и 564 деце/младих на породичном смештају**. У фебруару и августу 2022. године урађени су извештаји о функционисању корисника и хранитељских породица и достављени су надлежним центрима за социјални рад. Саветници за хранитељство су пружали подршку свакој хранитељској породици саветодавним радом у кућној посети, на организованим састанцима са хранитељима, разговорима у Центру за породични смештај, Центру за социјални рад и путем телефонских разговора. У поменутом периоду, саветници за хранитељство су обавили **1344 кућних посета**.

У складу са важећим Правилником о хранитељству, хранитељске породице су обавезне да похађају 10 часова едукације годишње са циљем јачања својих компетенција. Планирана је реализација осам тематских радионица намењених хранитељским породицама кроз „Отворена врата хранитељства“. Радионице су (кроз групни, радионичарски рад) реализоване у марту, априлу, мају, јуну, септембру, октобру и новембру. Теме које су обухваћене су:

Теме:	Предавачи:
Ургентно хранитељство	Весна Аничич, социјална радница и Александра Степанов, педагошкиња
Самоповређивање код деце и младих	др Јасминка Марковић, специјалиста дечије психијатрије
Поремећаји у исхрани код деце и младих	др Јасминка Марковић, специјалиста дечије психијатрије
Припрема детета за учешће у судском поступку	Бојана Танкосић, психолог, МА права детета
Брига о деци која су имала искуство трауме	доц. др Јелена Танасијевић, социјална радница
Школски успех и принципи награђивања и кажњавања	проф. др Татјана Крстић
Развој говора код деце	Маша Јовичић, логопед
Вештине бриге о детету са сметњама у развоју у породичном окружењу	Катарина Мајић, педагошкиња

Ја, као хранитељ	Дуња Беквалац Ракић, педагошкиња
Изазови у адолесценцији	Ивана Џигурски, педагошкиња
Принципи које је потребно развијати код особа које брину о деци са сметњама у развоју	Анђела Томић, дефектолошкиња
Дигитални живот детета	Итана Кнежевић, социјална радница

Теме које су обухваћене радионицама су прилагођене потребама хранитеља, односно престављају један од начина да се унапреде њихове компетенције а тиме и квалитет бриге о деци у сегментима где је за тим било потребе. Хранитељи врло позитивно реагују на едукације, мотивисани су да долазе и оцењују их као вишеструко корисне.

Реализатор едукативних програма и саветници за хранитељство радили су као едукатори на реализацији Програма припреме за хранитеље "Сигурним кораком до хранитељства" за територију за коју је основан Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад. Обуке су реализоване у Новом Саду, Сремској Митровици, Житишту и Новом Бечеју то следећом динамиком:

Р.Б.	Група (према ЦСР)	Место одржавања	V	VI	X	XI	Планирани број породица за обуку	Породице које су завршиле обуку
1.	Нови Сад, Бачка Паланка, Србобран, Жабаљ, Бечеј	Сремска Каменица	x	x	x	x	14	14
2.	Сремска Митровица, Стара Пазова, Инђија, Шид, Пећинци	Сремска Митровица	x	x			9	7
3.	Нови Бечеј	Нови Бечеј	x	x			14	10
4.	Зрењанин, Нова Црња, Житиште	Житиште	x	x			10	10
5.	Нови Сад, Беочин, Србобран, Бечеј, Врбас, Темерин, Житиште, Стара Пазова, Пећинци	Сремска Каменица			x	x	13	11
							УКУПНО:	52

Програм припреме за бављење хранитељством је прошло укупно **52 породица у току 5 обука, које су реализоване у току два циклуса.**

Ресурси хранитељских породица и даље нису довољни у односу на број деце која чекају смештај и број захтева за смештај. Недостатак ресурса изражен је у односу на специјализоване хранитељске породице и потребу да се обезбеди смештај за децу која имају поремећај понашања, као и децу старијег календарског узраста.

Рад на подизању стручних компетенција професионалаца је континуиран. Саветници су добијали подршку супервизора у циљу оснаживања у раду са хранитељским породицама, децом и младима. Рад супервизора је био усмерен на препознавање компетенција које треба унапредити и врсту подршке која је саветницима потребна. Супервизор је пратио актуелне токове у систему социјалне заштите и о томе информисао саветнике. Током 2022. године реализовано је укупно 218 супервизија, од чега је групних 40 и 171 индивидуалне. У просеку је реализовано 11 индивидуалних супервизија по саветнику за хранитељство.

Сарадња са центрима за социјални рад је као што смо већ наводили у овом извештају била континуирана због повезаности делатности. Најчешћа сарадња је била са ЦСР Нови Сад и одељењем у Беочину, као и ЦСР Бачка Паланка, Бач и Бачки Петровац, ЦСР Темерин и Србобран, ЦСР Бечеј, ЦСР Жабал и Тител и ЦСР Врбас. Организовани су по потреби састанци са директором, правником, руководиоцем службе за заштиту деце и младих и водитељима случаја у циљу унапређења сарадње, заједничког планирања заштите и решавања актуелних послова и тешкоћа у заштити деце и младих у складу са препорученим мерама.

Тешкоће са којима су се запослени у Центру сусретали су првенствено биле везане за недовољан број запослених стручних радника и велику територијалну надлежност установе. Број хранитељских породица и корисника породичног смештаја није усклађен са бројем запослених стручних радника што битно отежава и утиче на организацију рада у установи и квалитет пружене подршке и надзора у хранитељским породицама.

Током 2022. настављен је унос података у базу података која има за циљ лакше праћење рада саветника за хранитељство. Поред тога омогућава бољи увид у евиденцију хранитељских породица и деце на породичном смештају. Ово олакшава праћење деце и породица у којима су деца смештена.

Поред наведеног, у Центру је реализована Интерна контрола евиденције и документације предмета стручних радника. Комисија за Интерну контролу била је сачињена од три члана (директор, супервизор и секретар).

Насиље над корисницима:

У извештајном периоду нису евидентирани случајеви занемаривања над корисницима породичног смештаја.

7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је током 2022. године, урадио максимум у односу на број и структуру запослених, расположиве материјалне ресурсе, као и у односу на реалне околности и актуелну пандемију.

У току 2022. године спроведена је на основу Овлашћења број 134-47/41/2022-01-01 покрајинска интерна ревизија, у периоду од 02. новембра до 21. децембра, 2022. године и ревизорски извештај је без изједне примедбе на шта је Центар веома поносан.

Центар се и даље активно труди да се број запослених повећа и да се достигну стандарди како би се пропорционално повећавао обухват корисника у региону за који је Центар основан.

Поред буџетских средства, Центар се активно труди да обезбеди додатна средства за унапређење рада Установе и побољшање услова рада, као и за квалитетније услуге намењене корисницима. Надамо се да ћемо и у 2023. обезбедити неопходне ресурсе, а посебно ћемо фокус ставити на опрему, аутомобиле и простор.

И током 2022. године Установа је наставила сарадњу са различитим заинтересованим странама и свим релеватним актерима, како би се стручним радницима олакшао рад и допринело да се рад одвија најбоље могуће у датим околностима.

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад је сада установа препозната како на националном, тако и на покрајинском и локалном нивоу (у региону за који смо основани), од свих релеватних актера. У 2023. години надамо се развијању ове сарадње и свакако успостављању нових квалитетних односа са заинтересованим странама за рад и развој Центра.

За крај овог Извештаја за 2022. годину значајно је истаћи високу мотивацију руководства и запослених у Центру, да се Центар и даље развија као високо стручна и професионална Установа, која пружа квалитетне услуге у складу са стандардима својим корисницима.

Број: _____

Датум: _____ 2023. године

Директорка
Ивана Копривица